

ISSN: 1308-6197

Bahar / Spring / Vecha 2011 • Yıl / Year / Год 3 • Sayı / Number / Число 10

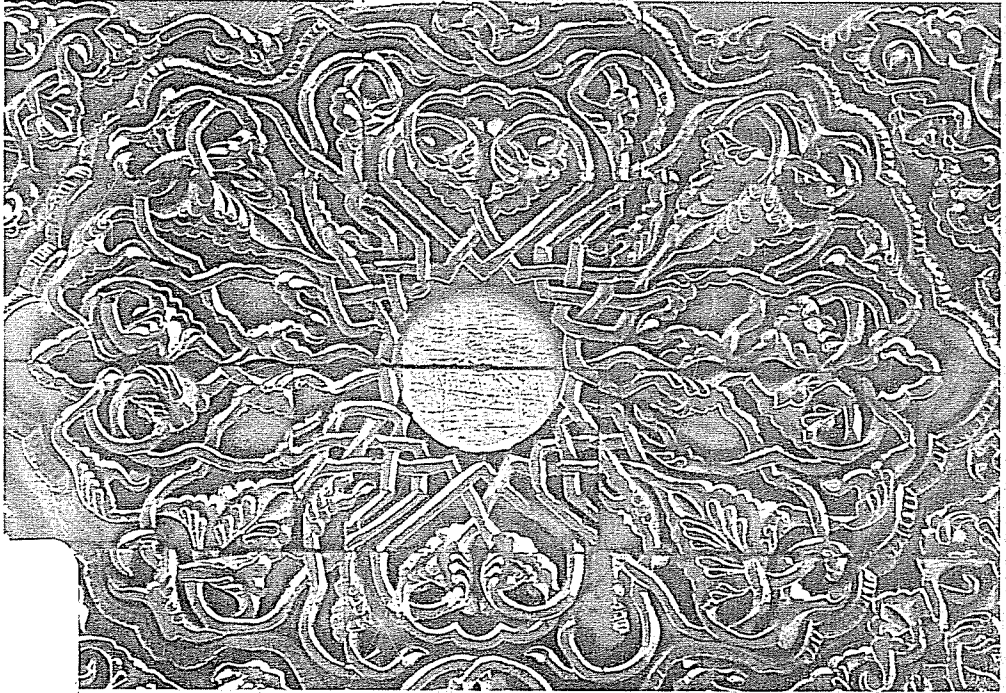
KÜLTÜR Evreni

UNIVERSE OF CULTURE ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

ÜÇ AYDA BİR YAYIMLANAN ULUSLARARASI SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

QUARTERLY SOCIAL EDUCATION JOURNAL SUBJECT TO INTERNATIONAL PEER REVIEW

ЕЖЕКВАРТАЛЬНЫЙ МЕЖДУНАРОДНЫЙ ЖУРНАЛ ОБЩЕСТВЕННЫХ НАУК

ı'da bulunan tarihi İshak Paşa Sarayına (17-18.Yüzyıl) ait bir taş süsleme

**28957 NO'LU İRADE-İ DAHİLİYE'YE GÖRE NOGAY
MUHACİRLERİ ÜZERİNE DEĞERLENDİRME**

**AN EVALUTION ON NOGHAY IMMIGRANTS ACCORDING
TO INTERNAL DECREE WITH NO 28957**

**ИССЛЕДОВАНИЕ О НОГАЙСКИХ МИГРАНТАХ ПО
«ИРАДЕ-И ДАХИЛИЙЕ» ПОД НОМЕРОМ 28957**

Dr. Derya DERİN PAŞAOĞLU*

Özet

Karadeniz'in kuzeyinde Rusya'nın uyguladığı yok etme politikası sonucu, bölgedeki diğer halklar gibi Nogaylar'da Osmanlı topraklarına göç etmişlerdir. 1774'ten sonra değişik büyüklüklerde görülen göçlerin en büyüğü 1859-1862 yılları arasında gerçekleşmiştir. Üç yıl gibi kısa bir sürede en az 66 bin Nogay, Osmanlı topraklarına göç etmiştir. Osmanlı Devleti, muhacirleri iskan ederken tek tek kayıt altına almış, gerekli yardımları yapmış, iskan sırasında ve sonrasında yaşanacak sorunları en aza indirmeye çalışmıştır. Çalışmamız, bu kayıtlardan biri olan, Başbakanlık Osmanlı Arşivi İ.DH.28957 no'lu defterin incelenmesi ve değerlendirilmesini kapsar.

Anahtar Kelimeler: Nogay, Göç, Muhacir

Abstract

Noghays like other people migrated to the Ottoman Empire due to the annihilation policy of Russia against the people in Northern Blacksea. The biggest migration after 1774 was between the years of 1859-1862. 66.000 Noghays migrated to the Ottoman territory in a very short period of 3 years. While settling them Ottoman State recorded all immigrants individually, made necessary aids and tried to reduce all problems to minimum during and after their settling. The study,

* derinderya@hotmail.com / 2 nolu Beşirli Mahallesi. Fevzi Çakmak Caddesi. Dayıoğlu Sok. Lâle Evlere Sitesi D Blok. Kat:2 Daire:3 Trabzon / TÜRKİYE

which is one of the records review and evaluation of the notebook covers İD.28957 no, Otoman Archive of Prime Minister.

Key Words: Noghay, Migration, Immigrant

GİRİŞ

Rusya'nın, 1552'de Kazan'ı ve 1556'da Astrahan'ı hakimiyeti altına alması, Türk dünyası aleyhine genişleme politikasında dönüm noktası olmuştur. 1774 Osmanlı-Rus savaşı sonrası Kırım'ın Rus hakimiyetine geçmesiyle, binlerce aile Osmanlı topraklarına göç etmek zorunda kalmıştır (Saydam 1997: 63; Halaçoğlu 1995: 42.) Rusların, Kırım'da kolonileştirme programını uygulamaya başlamasıyla, 1810-1827 yılları arasında muhtelif büyüklükte (Saydam 1999: 667.) göçler olmuşsa da özellikle Kırım Savaşı'nın sonlarına doğru Kırım'da, Rusların kendilerini Kazan'a gönderecekleri fikri yayılınca (İ.MMS 7266), 16 bin Kırımlı göç etmiş ve Dobruca'ya yerleştirilmiştir.

Göç hareketinin tam durduğu düşünülürken, 1859'da Şeyh Şamil'in teslim olmasıyla 16 bin kadar Nogay, Kerç ve Kefe üzerinden Osmanlı topraklarına geçmek üzere Kırım'a girmiştir. Kış buraya geçiren Nogaylar, Kırımlıları da etkilemiş yeni bir göç dalgası başlatmışlardır. 1860-1862 yılları arasında Rus makamlarına göre pasaport alanların sayısı 227.361'dir (Saydam 1999: 667). 19 Şubat 1862'ye kadar Osmanlı topraklarına ulaşan muhacirlerden iskan gerçekleşenler 255.414'dür.¹ (İ.DH.486-32799) 1859'da yüz binlerce Nogay ve Kafkas muhaciri Osmanlı sınırına dayanınca, göçmen işlerini yapmak üzere 5 Ocak 1860'da "Muhacir Komisyonu" kurulmuştur. (A.MKT.NZD.300-88) Karadeniz'in kuzeyindeki, Kerç (A.MKT.NZD: 292-87; 294-3; 299-68; 318-72; A.MKT.DV:146-1), Kefe (A.MKT.NZD.323-26) limanları ve Kırım sahillerinde (A.DVN.156-49) aylarca bekleyerek, bulabildikleri gemilerle (A.MKT.NZD:292-87; 294-3; 299-68; 302-60; 322-28; 336-76; A.MKT.DV.146-1; 154-75; A.DVN.156-49; A.MKT.MHM.201-87; A.MKT.UM.399-71; MAD.23107) tehlikeli yolculukların ardından Osmanlı topraklarına ulaşabilen Nogaylar, kış aylarında geldikleri için iskan edilemeyip, geçici iskan yerlerine yerleştirilmişlerdir. (A.MKT.NZD:272-38; 299-45; 299-68; 314-71; 323-26; 336-76; 349-76; A.MKT.MHM:225-33; A.MKT.UM:393-25; 480-73; A.TŞF:29-36; İ.DH:28-947; 28875-53; 437-28882)

Muhacirlere, yevmiye verilmiş (A.MKT.NZD: 323-50; 323-55; 325-29; 325-68; 324-8; 324-29; 323-36; 325-69; 326-24; 327-10; 327-18; 327-80; 327-85; 327-92; 328-9; 336-67; 336-24; 329-53; 328-79; 328-70; 328-44; 328-33; 328-29; A.MKT.NZD: 328-27; 336-32; 335-61; 335-94; A.MKT.MHM: 194-83; 209-45; 219-55; 195-21; 222-40; 222-57; 222-72; 232-20; 761-2; A.MKT.UM: 395-58;

¹ 18 Şubat 1862 tarihli İrade-i Dahiliye'ye göre bu tarihi kadar Osmanlı topraklarına ulaşabilen muhacirlerden iskan edilebilenler 255.414 kişidir. Bunların dışında kış bastırıldığı için iskan edilemeyen ve liman şehirlerinde iskânı bekleyenler de vardır, **B.O.A. İ.DH. 486-32799.**

356-59; 365-78; 389-70; 393-25; 395-58; 422-46; 451-41; 471-12; A.MKT.DV: 190-86; navlun (A.MKT.UM: 459-22) ve araba ücretleri ödenmiş (A.MKT.MHM: 211-83; 212-81; 214-29; 214-30; 260-64; A.MKT.NZD: 350-16; 352-92; A.MKT.UM: 455-37; 457-79; 458-74; 459-22; 460-13; 461-81; Takvim-i Vekayi 606; 613) evleri inşa edilmiştir. (A.MKT.NZD: 228-14; 327-1; A.MKT.UM: 518-58) Ekebilecekleri araziler verilip, öküz, tohum ve inek temin edilmiş (A.MKT.DV: 190-86; 190-87; A.MKT.NZD:352-56; 385-40; A.MKT.UM: 516-30; 518-58; 526-49), 25 yıl süreyle askerlikten 10 yıl da vergiden muafiyet verilmiştir. (A.MKT.NZD:288-14; İ.DH.28947) Halkın yardımlarına rağmen, ekonomik sıkıntılar nedeniyle zor duruma düşen Nogaylar'dan geri dönmek isteyenler olmuştur (A.MKT.MHM: 224-80; 227-90; 230-35; 231-43; 233-13; 289-96; A.MKT.NZD: 356-75; 352-56; 362-32; A.MKT.UM: 468-72; 502-91; 509-18; 516-30; 520-27)

Toplamda 66.112'yi bulan Nogay muhacirlerinin, iskan edilecekleri yerleri, boş olan arazilerden kendilerinin seçmelerine, akraba ve kabileleriyle birlikte iskan edilme isteklerine izin verilmiştir. En fazla iskan 24.400 kişi ile Adana'da yapılırken, 16.124 kişi Konya'da, 7.511 kişi Ankara'da ve 4.945 kişi Dobruca'da olmak üzere, Türkiye'nin her yanında iskan edilmişlerdir (Derin Paşaoğlu 2009: 348)

İRADE

II. Mahmud dönemine kadar padişahın emir ve buyrukları hatt-ı hümayun şeklinde verilirken, 1832 yılında bu usul terk edilerek irade sitemine geçilmiştir. *Arz tezkiresi* denilen telhisler doğrudan hükümdara değil *Serkâtib-i hazret-i şehriyâr* unvanını taşıyan mabeyn başkatibine verilmiş, serkâtib tarafından padişaha okunmuş ve verdiği karar irade veya emir, derkenar şeklinde tezkerenin altına çapraz bir biçimde, sadrazama hitaben, serkâtibin ağzından yazılmıştır. Bu belgeye irade yada irade-i seniyye denilmiştir. İradeler konularına göre *dahiliye* ve *hariciye* olarak başlıca iki ana kısma ayrılarak tasnif edilmiştir (Seyidanlıoğlu 1999: 5).

29 ZİLHİCCE 1275 TARİHLİ 28957 NO'LU İRADE-İ DAHİLİYE

Osmanlı Devleti, İstanbul'da toplanan muhacirleri iskân edildikleri yerlere göndermeden önce kayıt altına almış, onlarla ilgili defterler tutmuştur. Hatta Sam-sun, Sinop, İzmit gibi şehirlere zorunlu çıkış yapıp, İstanbul'a uğramadan Anadolu'ya gönderilen muhacirlerin, iskan edildikleri yerlerin vali ve kaymakamlarına yazılan yazılarda muhacirlerin nüfuslarını, verilen yevmiyeleri, yapılan yardımları içeren defterlerinin hazırlanıp, gönderilmesi talep edilmiştir (A.MKT.MHM:187-26; 196-55; 216-9; A.MKT.NZD:288-14; 298-105; 311-67; 319-17; A.MKT.UM.357-1; 361-86; 367-31; 377-6; 399-6; İ.DH.28875-53; İ.MMS:18-762; MVL:21746). Bu defterlerin bazılarında sadece verilecek yevmiyeler yazılı iken (MAD.23111) bazılarında ise incelediğimiz iradede olduğu gibi; muhacirleri kopup geldikleri coğrafya ve iskân için gönderildikleri eyalet veya sancak başlığı altında, var ise kabile bilgilerini vererek (A.DVN.146-47; MAD.23106; 23107; 23108), kişileri akrabalık ilişkilerini belirterek, yaşlarıyla hane reisleri nezdinde, hane reislerini ise boyu, sakalı, rengi, yaşı ve baba adıyla kaydederek hazırlamış olduğu defterlerle muhacirleri kayıt altına almıştır. (A.DVN.147-27; İ.DH.28957)

Osmanlı Devleti'nin bu kayıtları tutmadaki öncelikli amacı;

- Kırım Savaşı sonrasında bir anda yüz binlerce insan Osmanlı topraklarına akmaya başlamıştır. Bu göç dalgasında sadece Nogaylar değil, Kırım Tatarları, Çekesler, Dağıstanlılar, Kabartaylar ve Karadeniz'in kuzeyinde ve Kafkaslarda yaşayan, Rus tazyikine ve imha etme politikasına maruz kalan halklar vardır (A.MKT.NZD: 318-71; 321-49; 323-36; A.MKT.UM: 389-70; 469-54, vs). Bu kayıtları tutan Osmanlı Devleti topraklarına sığınan muhacirleri bilmek istemiş, olası karışıklıklarda, dönemin teknolojik yetersizlikleri göz önünde bulundurulduğunda, ayırt edici nitelikteki unsurları ön plana çıkararak, grupları ve halkları ayırt edip, tespit etmeyi planlamıştır. Sinop'a gelen Çerkezlerin bahara kadar burada alıkonulup ve Nogayların sevk edilmesi örneğinde görüleceği üzere. (A.MKT.NZD.394-8; 297-26; 302-9; 300-100; A.MKT.UM.540-56)

- İstanbul'da yığılan muhacirlerin Anadolu'ya sevk edilmesi ile sorun halledilmiş olmayıp, hem Osmanlı Devleti'ni hem de muhacirleri daha büyük sorunlar beklemektedir. Daimi iskan yerlerinin tespit edilmesi, bu sırada geçen süre içinde geçici iskan yerinde bekleyen muhacirlere yevmiye verilerek ihtiyaçlarının karşılanması, daimi iskan yerlerine ulaşmalarının sağlanması, evlerinin inşa edilip, tohum, çift, inek vs. temin edilip, üretime katılıp, kendi kendilerine yetebilir hale gelinceye kadar yaşamlarını idame ettirebilmeleri için gereken her türlü yardımın yapılması gerekmektedir. Osmanlı Devleti, on beş yaşından yukarı olanlara bir, aşağı olanlara yarım kıyye nan-ı aziz veya bedeli vermeyi taahhüt etmiştir. Buna göre yaşların ve nüfusun yazılı olduğu belgeler gereklidir. İstanbul'a uğramadan, doğrudan iç bölgelere giden muhacirlerle ilgili olarak, sancak ve kazalardan defterlerin hazırlanıp, verilecek yevmiyelerin hesaplanıp, merkeze ulaştırılması istenmiştir. İskan edilecek yerlerin tespit edilmesi gereklidir. Nogay muhacirleri dağınık iskânı kabul etmeyip, kabile ve akrabalarıyla müstakil köyler kurarak iskan edilmek istemişlerdir. (A.MKT.MHM:215-58; 216-92; 218-50; 218-59; 219-55; 219-89; 221-9; 222-72; 225-33; 227-51; 760-95, A.MKT.UM.377-47; 410-36; 429-24; 433-45; 473-10; 469-59; 471-12; 471-18; 520-27, A.MKT.NZD.349-47; .292-43; 311-67; 314-65; 319-65; 321-98; 322-28; 335-61; 347-62; 349-77; 356-75; 352-56; 353-16, A.MKT.DV.143-95, A.MKT.DV.146-82; 190-86). Onların iskanına ve ziraatına yetecek büyüklükte boş arazisi olan yerlerin tespit edilmesi gerekmiştir. Yığılmaların ve muhacirlerin mağdur olmalarının önlenmesi için iskan edildikleri yerler ve nüfus bilgilerinin tek elde toplanması zarurî olmuştur.

- Kayıtların tutulmasını önemli kılan diğer bir husus, muhacirlerin birbirlerini bulabilmeleridir. Muhacirler Karadeniz'in kuzeyinde aylarca beklemişler; gemi bulamamışlar, navlun ücreti temin edememişler, hatta Rus görevlilerin pasaport ücreti adı altında talep ettikleri rüşvetleri karşılayamayanlar rehlin kalmışlar, gemi kazaları yaşamışlar, sonuçta aileler ve akrabalar parçalanarak Osmanlı topraklarına ulaşabilmişlerdir. Osmanlı arşiv belgelerinde, Nogay muhacirlerinden akrabalarını, kölelerini arayanların arzuhallerine rastlanmaktadır (A.MKT.UM:463-67; 497-31). Hatta geldikleri coğrafyadan kalma davaların çözümlerinde farklı eyalet ve sancaklara iskan edilmelerine rağmen davalıların yerleri ile ilgili detaylı bilgiler verilmesi

(A.MKT.DV:152-77; A.MKT.MHM:189-100; A.MKT.UM:451-9; 423-31) Osmanlı Devleti'nin bu kayıtları tutmasındaki gerekliliği ortaya koyar niteliktedir.

28957 no'lu irade, Osmanlı Devleti'ne hicret eden Nogay muhacirleri hakkında yazılmıştır. Bu belge; emrin yazılı olduğu bir irade evrakı, Nogay muhacirlerine yapılacak 8 maddede toplanmış 26 satırdan oluşan yardımların yazılı olduğu evrakı ve 104 hanelik 587 kişinin isimlerinin ve yaşlarının yazılı olduğu 11 varaklık defteri içerir.

DEĞERLENDİRME

28957 no'lu İrade-i Dahiliye, kayıt altına alınan Nogaylar muhacirlerinden 104 hane 587 kişilik bir takımı içermektedir. Osmanlı Devleti kayıt yaparken, 15 yaşından yukarı olanları büyük, aşağı olanları küçük kabul etmiştir. Bu grubun 238'i küçük, 349 u büyüktür. Bu 349'un, 60 kişisi yani % 10'u 50 yaş ve üzeridir. Hanelerdeki aile büyükleri genelde 60-70'li yaşlarda olup, 77'den yaşlısı yoktur, ancak bu sonucun, zorlu şartlarda yapılan yolculuklardan etkilenmiş olması muhtemeldir. Hane reisleri çoğunlukla orta yaşlılardan oluşmaktadır. 104 haneden 5'inin reisi bayandır, ölen eşlerinin (müteveffa) yada babalarının adları ile kaydedilmişlerdir.

104 Hane Reisinin Yaş Gruplarına Dağılımı Aşağıda verilmiştir.

20-25 yaş arası 8 kişi	36-40 yaş arası12 kişi	51-55 yaş arası 5 kişi	66-70 yaş arası 4 kişi
26-30 yaş arası 6 kişi	41-45 yaş arası 26 kiş	56-60 yaş arası11 kişi	71-77 yaş arası 5 kişi
31-35yaş arası10 kişi	46-50 yaş arası 12 kişi	61-65 yaş arası 5 kişi	

Hane nüfuslarını incelendiğinde, hanelerin çok kalabalık olmadığını görür. Nüfusu;

- 1 kişi olan 8 hane,
- 2 kişi olan 8 hane,
- 3 kişi olan 16 hane,
- 4 kişi olan 10 hane,
- 5 kişi olan 19 hane,
- 6 kişi olan 9 hane,
- 7 kişi olan 6 hane,
- 8 kişi olan 11 hane,
- 9 kişi olan 2 hane,
- 10 kişi olan 1 hane,
- 11 kişi olan 7 hane,
- 12 kişi olan 2 hane,
- 13 kişi olan 3 hane,
- 14 kişi olan 1 hane ve
- 16 kişi olan 1 hane vardır.

Hane sayıları² ortalama 3 ve 7 kişi aralığında yoğunlaşmaktadır. Buna göre Nogaylar'da çok çocukluluk yoktur ve genellikle çekirdek aile yapısına sahiptirler. Hanelerde, reislerin anne yada babaları bulunmaktadır, bazı ailelerde kardeşler de vardır ancak bu durumun geniş aile özelliğine sahip olmalarından değil, birlikte göç etme, bir arada bulunarak birlikte hareket etmelerinden kaynaklanmış olabileceği göz önünde bulundurulmalıdır.

Kalabalık aileler incelendiğinde; 16 kişilik hanenin 9'u ve 14 kişilik hanenin 6'sı, 12 kişilik bir hanenin 7'si, 11 kişilik bir hanenin 6'sı köledir, bu da bize hane nüfusları arasındaki dikkat çekici artışı açıklamaktadır. Karadeniz'in kuzeyinde yaygın olan sosyo-kültürel yapıyı,³ Osmanlı topraklarına taşıyan bu Nogay grubunda, 587 kişinin 69'u köledir (gulam ve cariyeye). Köleler, grubun % 11.75'ini oluşturmaktadır. 104 hanenin, 21 hanesinde köle olması yaklaşık her beş hanenin birinde köle olduğunu gösterir.

587 kişinin 321'i erkek, 266'sı bayandır. Aile yapısında genel olarak tek eşlilik hakimdir. İncelenen bu 104 haneden sadece 4 hanede 2 eşliliğe rastlanmıştır. Evlilik yaşı kadınlarda, 13-14'e, erkeklerde 15'e kadar inmektedir. Eşler arası yaş farkı; 45 yaş üzeri erkeklerde, 25'e kadar çıkmaktadır. 40 yaş altındaki erkeklerde, eşleri ile aynı yaşta olanlar, yada eşler arası yaş farkı 1-2- yaş olanlar var ancak çoğunluk yaş farkı 5 ila 10 yaş arındadır.

İsimleri incelendiğimizde; yaklaşık 350'si İslâmî, 160'ı Nogay, 90'ı Türk kaynaklı olup 8'i diğer dillerden gelmektedir. Nogayların büyük çoğunluğu İslâmî isimleri kullanmaktadırlar. İslâmî olmayan isimleri genellikle gulam ve cariyeler kullanmışlardır. Bu defterle benzer özellik taşıyan, Nogay muhacirlerinin isimlerinin kaydedildiği diğer defterlerde⁴ bu kadar yoğun bir İslâmî isim göremiyoruz. Diğer defterlerde özellikle yaşlılarda ve baba isimlerinde Nogay isimleri kullanılmıştır. Bu tablo göç eden grupların geldikleri coğrafya hakkında ve Karadeniz'in

² Karpat, Vladimir Teplov'un Rus hükümeti himayesinde, Balkan nüfusu üzerine, yıllıklar ve kilise kayıtlarına göre yaptığı bir araştırmaya atfen, "19 yüzyılın ikinci yarısında, Müslüman ailelerin 5 üyeden, gayr-i Müslim ailelerin 7-9.37 üyeden oluştuğunu" belirtmiştir. Kemal H. Karpat, **Osmanlı Nüfusu (1830-1814)**, çev. Bahar Tırnakçı, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2003, s. 116. Nogaylar'da da buna benzer bir tablonun ortaya çıktığı söylenebilir.

³ Kırım Hanlığı'nın ekonomisi esas olarak köle ticaretine dayanmaktadır. Esirler daha çok kuzeye, Rusya ve Ukrayna'ya yapılan akınlarla elde edilmektedir. 17. yüzyılın ilk yarısı için Ukrayna ve Rusya topraklarından esir alınanların sayısı en az 200 bin olarak hesaplanmaktadır. 17. yüzyılın sonuna kadar Tatar akıncılar köle olarak satacakları esirleri sağlamak için hemen her yıl kuzeydeki slav köylerine akınlar düzenlemişlerdir. Kırım şeriye sicilleri kayıtlarına göre, 1680-84 yılları arasında Bahçesaray'da her iki kişiden birinin köle sahibi olduğu ve kişi başına ortalama 6,5 köle düştüğü görülmüştür. 1737 yılında ise 90 kişiden sadece 23'ünün kölesi vardır ki 18. yüzyılda köle sayısında düşüş görülmüştür. Bunda Rusya'nın Karadeniz'in kuzeyinde yükselişinin payı olsa gerek. Ahmet Nezihi Turan, "Bahçe Saray Köleleri (17.- 18. Yüzyıllar)", **Bilig**, sayı: 48, Kış 2009, s. 243.

⁴ Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA), Maliyeden Müdevver Defterler, **MAD 23106, MAD 23107, MAD 23108, MAD 23111.**

kuzeyinde içinde buldukları toplum yapısı hakkında fikir verebilir.

Öte yandan; 587 kişiden 84'ünün isminin önünde *hacı* kelimesi vardır. Bu 84 kişinin 27'si aile reisi, 10'u erkek, 9'u kadın, olan 46 kişi 15 yaşından büyüktürler. 14'ü kız ve 23'ü erkek olmak üzere toplam 37'si 15 yaşından küçüktür, ve 0 ve 1 yaşta dahî kullanılmıştır. Bu da *hacı* kelimesinin sadece hacıya gidenler için kullanılmayıp, ilk yada ön isim olarak da kullanılmış olabileceğini göstermektedir.

İslâmî isme sahip olan 350 kişi arasında belirli isimlerde yoğunlaşma görülmez, çeşitlilik fazladır. Bayanlarda en sık kullanılan Ayşe ve Fatma isimleridir ve 10-12 kişide rastlanmıştır. Erkeklerde ise Ahmed, Mehmed ve Muhammed isimlerine de aynı sıklıkla rastlanmıştır.

Osmanlı Devleti muhacir kayıtlarını tutarken, *Orta boylu kara sakallı Hacı İsmail Efendi bin Hacı Muhammed Gazi sinn 42* örneğinde görüleceği üzere, hane reislerini, boy, saç ve sakal tanımlamasıyla, aile reislerinin fiziksel özelliklerini vererek fotoğraflama yoluna gitmiştir.

İnsan ırklarının ayırt edilmesinde kullanılan karakterler çoktur, bunlar dört esas altında toplanmış fakat önem dereceleri farklıdır. Önemi ittifakla kabul edilenler; deri rengi, boy, kan grubu ve baş şeklidir. (Vallois 1975: 3.) Bu karakterler teknoloji ile ilişkilendirildiğinde Osmanlı Devleti'nin insanları tanımlamada devrin şartlarına göre oldukça bilimsel bir yöntem kullandığını görebiliriz.

Boy, doğuştan ırklar arasındaki farklılıkları ortaya koyan bir karakterdir; Fransızlarda yeni doğan boyu 50 cm iken, Çin-Hindi'nde 47 cm.dir. Erginlerdeki fark çok daha önemlidir. Bunları değerlendirmek için yapılan sınıflandırmada insanların ortalama boyu: 165 cm olarak alınmıştır. 170 cm.ye kadar olanlar orta boy, 170 cm.nin üzerinde olanlar uzun boy, 160 cm.nin altındaki boylar kısa boylardır. (Vallois 1975: 4,5)

Osmanlı Devleti'nin hazırladığı defterde ise; 104 hane reisinin 46'sı uzun boylu, 50'si orta boylu ve 1'i kısa boylu olarak kayıt edilmiştir. Buna göre Nogaylar'ın kısa değil, orta ve uzun boylu oldukları söylenebilir.

Kıyâfetü'l-İnsiyye fi Şemâilî'l-Osmâniyye'ye göre; Oldukça uzun insanlar nadiren zekidirler. Bilginler der ki; "kısa insanlar çok zekidirler fakat patavatsızdırlar, onların çoğunluğu budaladır. Ancak nadir olmasına rağmen, uzunlar ve kısalar arasında boyun hesaba katılmadığı zeki insanlar vardır. Öte yandan ölçülü makul boylular, en az zeka ve akıl kadar, iyi huy sahibidirler. (Seyyid Lokman Çelebi 1987: 18)

Ayırt edici bir diğer karakter ise deri rengidir. Deri rengi pigment denilen ve derinin altında esmer sarımtırak tanecikler halinde bulunan bir maddenin varlığından ileri gelmektedir. Bunların miktarı değişebilir. Çok olduğu zaman deri fazla koyulaşır ve zencilerde koyu veya siyah deri rengini oluşturur. Azlığı halinde deri altında dolaşan ve şeffaf olduğu için gözükken kırmızı kan renginin, pigment rengi ile karışması sonucu olarak; deriye bir çok Asyalılarda görülen esmer sarı veya açık sarı bir renk verir. Eğer pigment mevcut değil ise Kuzey Avrupalıların pembe

beyaz rengini alır. Pigmentin miktarına ve sıklığına göre seri renkler ortaya çıkmıştır.

Renk ayrılıkları saçlarda ve gözlerde de görülmektedir. Fakat bunlarda daha sınırlıdır. Irkların ekserisinde saçlar ve gözler siyah veya koyu kahve rengidir. Ancak bazı Avrupa ırklarında da görüleceği üzere; gözlerde pigmentsizlik; gri ve yeşil çeşitleri ile mavi gözleri meydana getirir, az pigmentli gözler sarı veya açık kahve rengidir. Saçlarda kuvvetli bir pigmentsizlik sarı saçları meydana getirir, hafif pigmentli saçlar ise kestane rengindedir. (Vallois 1975: 4,5)

Türklerde sakal ve özellikle de bıyığın çok önemli bir yeri vardır. Ahmet Vefik Paşa Türklerde sakal çeşitlerinin ak sakal, kara sakal, teke sakal, top sakal, kaba sakal, keçi sakal, köse sakal deyimleriyle ifade edildiğini belirtmiştir. (Ögel 2000: 308-310) Eski Türklerden ve Selçuklu geleneğinden gelen bu ifadeler Osmanlı Devleti'nde de kullanılmıştır ve Nogaylar'ı da benzer ifadeleri kullanarak tanımlamışlardır

Sakal ve bıyık tanımlamasında kullanılan ifadeler, kara sakal, ak sakal, kır sakal, kumral sakal, az kumral sakal, sarı sakal, köse sakal, kara köse sakal, kumral köse sakal, sarı köse sakal, ter bıyık, sarı bıyıktır.⁵

96 hane reisinden yaklaşık 30'u kara sakallı, 23 köse sakallı olup, kara-köse sakallılar grubun yaklaşık üçte birine yakın olduğunu söyleyebiliriz.

Ter bıyıklıların 20'li yaşlarda olmaları, ak sakallıların 60 yaş üzeri olmaları durumu açıklar niteliktedir.

Köse sakal: 23 kişi, Az-kır Sakal: 4 kişi, Az-kumral sakal:1 kişi, Kır sakal: 11 kişi, Kumral:10 kişi, Ter-bıyıklı: 6 kişi (20,21,22,25,28,35 yaşlarda)	Kara sakal: 30 kişi, Sarı sakal: 3 kişi, Az-sarı sakal: 1 kişi, Sarı-kara sakal: 1 kişi, Ak-sakal: 6 kişi (60,62,64,72,77,77 yaşlarda)
--	--

Kıyâfetü'l-İnsiyye fi Şemâili'l-Osmâniyye'ye göre; Seyrek bir sakal veya sakalsızlık yüksek bir zeka ve anlayışı gösterir. Seyrek sakal, iyi tabiatın ve iyiliğin işareti olurken, uzun sakal, zeka yoksunluğuna işaret eder, kalın sakal ise, kötülük, fenalık ve can sıkıntısının işaretidir. Aşırı seyrek sakal, genel olarak Tatar sakalı olarak adlandırılmış olup, kötü mizaç anlamına gelir fakat oldukça kalın ve uzun sakal, olgunluk ve bilgeliğin işaretidir. (Seyyid Lokman Çelebi 1987: 18)

Kültür kavramı açıklanırken insanın bedeni ve ruhi yapısı ayrı ayrı ele alınmış ve fiziki antropoloji, ırk konusunu işlemiştir. İnsan beden yapısının kültür yaratma ve kültür değerlerini benimsemeye etkin rol oynadığı düşüncesi yerini milli kültür unsurlarına (dil, din, gelenek, davranış vb.) ve bu unsurların gelecek nesillere aktarılmasına bırakmıştır. Ancak yine de milletleri birbirine bağlayan ve ayıran soy faktörünün varlığı inkar edilemez. De Lapouge ve D. Ammon gibi sosyologlar,

yaptıkları çalışmalar sonucu; bazı soy özelliklerinin babadan evlada geçtiği ve soylar arası karışmalarda toplulukların karakter değişikliğine uğradığı sonucuna ulaşmışlardır. Öte yandan bu etkileşim karşılıklı olup, A. Coste, sosyal olaylar, teşkilat, din ve ekonomik problemlerin ilgili topluluğun damgasını taşıdığını belirtmiştir. (Kafesoğlu 2004: 28)

1859-1862 yılları arasında Adana, Konya, Ankara başta olmak üzere Türkiye'nin her yanına iskan edilen, en az 66 bin Nogay halkı bu ülkenin bir rengidir. Benliklerini ve değerlerini koruyarak, gelecek nesillerin bu farklılıklarla ilgili sorunlarına kültürel çeşitlilik adına cevaplar verebilmeleri ve ata yurtlarında kalan akrabalarıyla bağlarını kurabilmeleri için bu aile bilgileri, fiziksel tanımlamalar ve sosyolojik çıkarımlar yol gösterici olacaktır.

İ. DH. 28957 NO'LU DEFTERİN ORJİNALİ

Atufetli Efendim Hazretleri,

Memalik-i mahruse-i şahanede tavattun itmek arzusuyla çend mah mukaddem der-saadete gelmiş olan Nogay Tatarları'nın suret-i iskânlarına dair Meclis-i 'Âli-i Tanzimat'dan kaleme alınan mazbata beraber olan evrakıyla manzûr-ı ali buyurulmak için arz u takdîm kılındı me'âlinden müstebân olduğu vechle muhacirîn-i merkume 104 hane ve zükûr ve enâs 580 nüfuseden ibâret olduğu misillü topdan bir mahalde iskân itmek maksad-ı mahsûsında buldukları cihetle me'mûr-ı mahsûs ma'rifetiyle Anadolu havalisinde muayene olunan mevâki'-i müteaddede iskânları kâbil olamayacağı tahkik itmesi üzerine mukaddema arazi-i hâliya keşfiçün ba'zı eyalete gönderildiği misillü Adana Eyaleti'ni keşf ü muayeneye me'mur olmuş olan Kol ağası Tevfik Efendi'nin getirmiş olduğu harita mu'ayene olundukda eyalet-i merkume dahilinde vâki' Aziz Sancağı'nda Ayas arazisi sahil-i bahrda vâki' ve münbit ve havası dahî oldukça mu'tedil ve akarsuları bulunduğu anlaşılmış ve muhacirîn-i merkumeden mukaddema ol-havaliye gitmiş ba'zı kimesneler bulunmasıyla keyfiyet kendüleriyle dahî müzakere ve istimzâc olunarak burada yahud Çukurova'da veya eyâlet-i mezbura dahilinde sa'ir bir mahalde iskâna muvafakatleri istihsâl kılınmış olduğundan iş bu iki üç mahalın kangısı daha elvirişli olduğu buraca mechûl olub tahkîk ve mu'ayeneye me'mûr gönderilmesi bunların burada bekletdirilmesini ve mevsim-i şitânın takrîbi cihetiyle ileride sevk ve i'zâmları hususunda su'ûbet ve meşakkati mucib olunacağından mevâki'-i mezburenin kendülerince muayenesi kesb-i sühulet itmek ve ittihâz idecekleri meskenlerini müsterihan kurbıyyet hasil eylemek üzere cümlesinin şimdiden muma ilyh Tevfik Efendi'ye tefrîkan gönderilmesi ve muhacirîn-i merkume haklarında oluncak müsâ'adât bahsine gelince emsali misillü on sene virgü ü 'aşâr ve yirmi beş sene askerlikden ma'zû tutulmaları iktizây-ı merhamet-i seniyyeden olduğu misillü emri-iskânlarınca olunacak mu'avenetin dahî Kütahya Sancağı'nda tavattın olunmak üzere Bursa'ya gönderilecek Çerkes muhacirleri hakkında merîm olunan ta'limât ahkâmına tevfişkân icrası iktizay-ı halden bulunduğu binâ'en mevâki'-i mezkure kendülerine mu'ayene itdirilerek intihâb idecekleri mahallere gönderilecek ta'limât vechle ivâ ve iskân olunmaları ve bunlar ibtidây-ı emirde

Mersin İskelesi'ne azîmet ideceklerinden kendülerinini ve ahmal u eskâllerinin muvakkaten ikâmetgâh ittihaz olunacak mahallere nakl u îsâllerîçün lâzım gelen araba ve hayvanâtın tehiyyet u istihzârı ve husûl-i iskânlarına deĝin zükûr ve enâs on beş yaşımdan aşıĝısına birer ve yukarısına ikişer guruş olarak bâ-irade-i seniyye burada virilmekte olan yevmiyelerinin mahallinde itâsı hususlarının eyâlet-i merkuma valisi devletlü Paşa hazretlerine tavsiye ve iş'âr kılınması ve muhacirîn-i merkûmenin bir münasib vapura erkâben i'zâmı hususun şehre-emânetine havalesiy-le marû'z-zikr askerlikden ve virgü ü â'sârdan mu'afiyet-i muvakkaten hususunun taraf-ı vâlây-ı ser-askeriye ve maliye nezâret-i celilesine ve mahalline bildirilmesi tezekkir kılınmış isede suver-i muharrere haklarında her ne vechle emr ü fermân hazret-i padişâhî müteallik ve şeref-südûr buyurulur ise ana göre hareket olunacağı beyanıyla tezkire-i senâviri terkîm kılındı efendim 29 zilhicce 1275

Ma'rus-ı Çaker-i Kemineleridir Ki

Adana Eyaleti Dahilinde İskanı Muktezay-ı İrede-i Seniyye-i Hazret-i Mülûkaneden Olan Nogay Muhacirlerinin Suret-i İskanıyla Haklarında İcra Olunacak Muavenat- Keyfiyetini Mübin Eyalet-İ Merkume Valisi Devletlü Paşa Hazretlerine Ta'limat

1. muhacirin-i merkume ber-muceb-i defter-i mesulhane i'tibarıyla 104 hane ve zükur ve enas 587 nüfusdan ibaret olub der-aliden doğru Mersin iskelesine izam olunmuştur.

2. muhacirin-i mezkure Ayas veya Çukurova'da yahud ol havalide beğendikleri sair bir mahalde iskan olunacağından ibtidai emirde ve muvakkat olunarak Mersin veyahud Tarsus ve Adana misillü münasib yerlerde ikamet itdirildikten sonra içlerinde intihab idecekleri adamlar zikr olunan mahallere i'zam ile gösterilüb arazi-i mîrî-i haliyadan olmak üzere kangı mahali beğenirler ise oraya iskan olunacaktır.

3. her familyanın iskanı için birer hane yapılacağından ba'de yerleşikçe gönülleri istedikçe tevsî ve i'mar itmek üzere her familyanın miktar-ı nüfusuna göre ol havalice ebniye inşasında müstemil olan eşya ve levazımatdan heman vakit geçirmeksizin mümkün mertebe ikametlerine elvirişli birer hane ile köle ve cariyeleri olanların köle ve cariyeleri için dahî icabına göre lüzumu kadar oda ve mesken yapılacak her familyaya eküb biçebileceği kadar ziraat mahali dahi ta'yin ve tahsis kılınacaktır.

4. muhacirin-i merkumenin Mersin İskelesine vüsullerinde ahmal ve eskâllerinin iktiza iden mahallere nakilleri için muktezi olan araba ve hayvanat canib-i hükûmetden tedarik ve ita olunacağı misillü yapılacak hanelerine yerleşene dek muvakkaten ikamet ittikleri mahallerde der-alfide virildiği misillü zükûr ve enasda sinn-i on beşden yukarı olanlara ikişer vedûn olanlara birer guruş yemeklik ita olunub yerleşdikleri gibi kat' olunacaktır kat'ı muvahharen içlerinde mahsul-i cedid husûlüne deĝin kendisini idare idemeyecek pek fakir ve bivaye familyalar bulunduğu mahalince tahkik iderise o makulelere mahsul-i cedid oraĝına kadar birer miktar ta'yinat virilecektir.

5. beher familyaya birer çift öküz ile sene-i atıde zir'a itmeleri için mahallince lüzum-ı mikdar tohum dahî ita olunacaktır.

6. gerek yapılacak selefü'z-zıkr hane ve ebniyelerin mesarifi ve gerek virilecek yemeklik ve öküz ve tohum behası ve nakliye ücreti saye-i merhametvaye hazret-i mülûkanede sadak-i şahane olarak mal sandıklarından ita olunacağından hususat-ı muharere eyalet-i mezkure valisi devletlü paşa hazretlerinin biz-zat nezareti ve saadetlü defterdar efendinin tekayyüd ve mübaşeretini icra kılınarak bu babda ve meclis-i kebirin ilm ü muavenetiyle bir güne telefât yahud aher uygunsuzluk vuku' u bulmamasına cümle sarf-ı enzar ve vakt-ı basiret olunarak mesarif-ı vakı'anın meclisce mufassal ve muvazzaf defterleri tanzim ile maliye nezareti celilesine irsal kılınacaktır.

7. muhacirin-i merkumeden beher familya için yapılacak hanelerin mahalliyle hane fûru'atından olan bağçe ve havlı gibi mülkiyet vechiyle ve zira'at için tefrik ve tahsis olunacak mezâra ba-tapu uhdelerine nakl ve tefvisat olunacağından ba'de hitamü'l-mesaliha bunların dahi muvazzah defteri yapılub senedatı tanzim olunmak üzere maliye nezareti celilesine tisyar olunacaktır.

8. cend sene mukaddem Kırım canibinden hicret idüb Dobruca tarafında iskan olunan Tatar muhacirleri hakkında ol havalı ahali tarafından icra olunduğu misillü iş bu Nogay muhacirleri haklarında dahî bazen ahali taraflarından hanelerinin inşasında ve levazımâtın tedariginde yardım itmek ve ahmal ve eskalleri nakl için araba ve bargir virmek ve bazen hanelerinde müsafir iderek et'âm ve ikram eylemek gibi muavenet ve mehman-nevazlık idenler olur ise red ve men olunmayub tahsin olunacak ve öyle icra-i muavenet idenler der-bar-ı şevket-karar bildirilecektir.

Nogay Muhacirlerinden Olup Adana Canibinde İskan İtmek Üzere İ'zâm Olunacak Kisanın Defteridir

Hane

1. Orta boylu kara sakallı Hacı İsmail Efendi bin Hacı Muhammed Gazi sinn 42 zevcesi Zilkade sinn 25 mahdumu Musa sinn 6 Diğeri Yusuf sinn 6	Gulamı Tağbozan sinn 26 Diğeri gulamı Kul Muhammed sinn 19 Kerimesi Fatıma sinn 3 Diğeri gulamı Ali sinn 3 Cariyesi Nâkûn sinn 35 Diğeri gulamı Ömer sinn 36 Mahadumu Ays bin İsmail Efendi sinn 1 Tevellid-i Tağbozan mahdumu Hacı Geldi sinn 00	Yekün Neferat 6 kebir <u>7 sagir</u> 13
2. Orta boylu az kır sakallı Hacı Mustafa bin Hacı Abdullah sinn 68 Mahdumu Muhammed sinn 10 Kerimesi Kerime sinn 8 Diğeri kerimesi Emine sinn 4		Yekün Neferat 1 kebir <u>3 sagir</u> 4

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

3. Orta boylu köse sakallı Hacı Doğanay bin Geldi Ali sinn 43 Validesi Asiye sinn 75 Mahdumu Hacı Muhammed sinn 20 Diğer mahdumu Abdüssalih sinn 12 Diğeri Yunus sinn 8	Gulamı Keleş sinn 48 Diğer gulamı Âbid sinn 11 Diğer gulamı Sağandık sinn 7 Cariyesi Hazine sinn 45 Diğeri Esen Totay sinn 25 Diğeri Zühre sinn 8	Yekün Neferat 6 kebir <u>5 sagir</u> 11
4. orta boylu kara sakallı Ahmed bin Ömer sinn 48 zevcesi Ayşe sinn 37 mahdumu Canbek sinn 9	gulamı İskender sinn 10	Yekün Neferat 2 kebir <u>2 sagir</u> 4
5. orta boylu köse sakallı Seyyid Akay bin Onam Ali sinn 50 kerimesi Han Melek sinn 8	gulamı Uğurlu sinn 27 cariyesi Melek Han sinn 25 diğer gulamı Tağhan sinn 3	Yekün Neferat 3 kebir <u>3 sagir</u> 6
6. orta boylu köse sakallı Matay bin Tosun Ali sinn 38 zevcesi Tuvay sinn 25		Yekün Neferat 1 kebir <u>1 sagir</u> 2
7. orta boylu kara sakallı Osman bin Abdülkerim sinn 45 zevcesi Elifhan sinn 42 mahdumu Hacı Gazkan sinn 20 diğeri Muttalib sinn 10 diğeri Ays Talib sinn 2 kerimesi Rahime sinn 3 diğeri Habibe sinn 2		Yekün Neferat 3 kebir <u>4 sagir</u> 7
8. orta boylu kara sakallı Seyyid Battal Efendi bin Ahmed sinn 38 zevcesi Emine sinn 25 validesi Erkız sinn 57 mahdumu Necmeddin sinn 8	gulamı Çağray sinn 45 diğer gulamı El-Çağaz sinn 40 diğer gulamı İslam sinn 13 diğer gulamı Yusuf sinn 15 cariyesi Yufe sinn 30 diğer cariyesi Gülsüm sinn 10 diğer cariyesi Fevret Melek sinn 6 tevellid iden kerimesi Zeliha bin Seyyid Battal Efendi sinn 00	Yekün Neferat 7 kebir <u>5 sagir</u> 12
9. orta boylu ter bıyıklı El-hac Ahmed bin Abdülkadir sinn 35	gulamı Eman Kul sinn 38 cariyesi Kurat Melek sinn	Yekün Neferat 5 kebir

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

zevcesi Ayşe sinn 35 validesi Gülsüm sinn 57 kerimesi Mübarekhan sinn 12	24 diğeri Pazarhan sinn 4 tevellidi Hacı Hanım sinn 00	<u>3 sagir</u> 8
10. orta boylu köse sakallı Eyüb bin Abdülkerim sinn 35 zevcesi Mü'mine sinn 25 kerimesi Totay sinn 3 diğeri Hacı Abas sinn 1		Yekün Neferat 2 kebir <u>2 sagir</u> 4
11. orta boylu ter bıyıklı Haris bin Abdülkerim sinn 25 zevcesi Kaluhan sinn 17 mahdumu Hacı Mehmed sinn 2 validesi Hansulı sinn 61		Yekün Neferat 3 kebir <u>1 sagir</u> 4
12. uzun boylu köse sakallı Hacı Kurban Gazi bin Yahya sinn 43 zevcesi Anber sinn 35 mahdumu Hızır sinn 4		Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagir</u> 3
13. uzun boylu kara sakallı Hacı bin Mehmed sinn 48 zevcesi Hacı Han sinn 37 kerimesi Belkıs sinn 14		Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagir</u> 3
14. orta boylu köse sakallı Hacı Mehmed Ali bin Kul Mehmed sinn 42 zevcesi Hacı Hacı sinn 33 mahdumu Hacı Ekber sinn 8 kerimesi Sâim Han sinn 13 diğeri Geldi Hanım sinn 9		Yekün Neferat 2 kebir <u>3 sagir</u> 5
15. orta boylu köse sakallı Can Polad bin Çebağı sinn 43 zevcesi Ünzile sinn 37 mahdumu Nureddin sinn 9 diğeri Mehmed sinn 3 kerimesi Fatma sinn 25 diğeri Hacı Melek sinn 12 biraderi Nurset sinn 17 tevellid iden kerimesi Meke bin Can Polad sinn 00		Yekün Neferat 4 kebir <u>4 sagir</u> 8
16. uzun boylu kara sakallı Samed bin Hacı Geldi sinn 43 zevcesi Müslime sinn 40 mahdumu Resul sinn 5 kerimesi Ümmügülsüm sinn 3		Yekün Neferat 2 kebir <u>2 sagir</u> 4
17. orta boytlı kara sakallı Genç Ahmed bin Musa sinn 49 mahdumu Geldi Murad sinn 12		Yekün Neferat 1 kebir <u>1 sagir</u> 2

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

18. orta boylu ter bıyıklı Abdullah bin İskender sinn 20 validesi Hacı Hanım sinn 30? mahdumu Nâcer sinn 15 diğeri Ays sinn 12	Yekün Neferat 3 kebir <u>1 sagir</u> 4
19. orta boylu kara köse sakallı Abdülhâlık bin Kurman Gazi sinn 28 zevcesi Tûfi sinn 23 mahdumu Abdülveli sinn 4 mahdumu Murad Hasıl sinn 21 zevcesi Ebi sinn 25 mahdumu Abdüsselâm sinn 7 diğeri Hacı Geldi sinn 4	Yekün Neferat 4 kebir <u>3 sagir</u> 7
20. orta boylu ak sakallı Çu-bahadır bin Murtaza sinn 72 mahdumu Turalı sinn 30 zevcesi Şapay sinn 52 diğeri mahdumu Ali sin 27 diğeri Mehmed sinn 22 diğeri Hacı Ahmed sinn 18 diğeri Ebu sinn 17 kerimesi Behalı Kız sinn 12 Turalı zevcesi sinn 26 mahdumu Beğ Polad sinn 6 Ali'nin zevcesi sinn 22	Yekün Neferat 9 kebir <u>2 sagir</u> 11
21. uzun boylu kır sakallı Hâlid bin Beğli Akay sinn 66 zevcesi Tuti sinn 42 mahdumu Can Geldi sinn 24 kerimesi Esen sinn 13 diğeri Azdoğan sinn 9	Yekün Neferat 3 kebir <u>2 sagir</u> 5
22. uzun boylu ak sakallı Yahya bin Cemali sinn 64 zevcesi Selîme sinn 57 mahdumu Kuka sinn 37 zevcesi Behalı kız sinn 30 diğeri zevcesi Hacı Halim sinn 30 mahdumu Abdullah bin Kuka sinn 6 diğeri Hebe bin Kuka sinn 4 kerimesi Tusi binti Kuka sinn 12 diğeri kerimesi Hacı Toti bin Kuka sinn 9 oğlu Saba bin Yahya sinn 22 zevcesi Melek sinn 25 kerimesi Fatma sinn 1 tevellid iden mahdumu İskender bin Kuka sinn 00	Yekün Neferat 7 kebir <u>6 sagir</u> 13
23. orta boylu kır sakallı hacı Yahya bin Musa sinn 56	Yekün Neferat

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

zevcesi Âlime Han sinn 54 mahdumu Mehmed Ali sinn 18 kerimesi Hacı Hanım sinn 14	3 kebir <u>1 sagir</u> 4
24. kısa boylu kır köse sakallı Hacı Yakub bin Akay sinn 57 zevcesi Hacı Kız sinn 46	Yekün Neferat 2 kebir
25. uzun boylu köse sakallı Ali bin Hüseyin sinn 54	Yekün Neferat 1 kebir
26. orta boylu sarı kır sakallı Cankay bin Cum'a Ağay sinn 56 zevcesi Canikan sinn 50 kerimesi Selîme Han sinn 15	Yekün Neferat 3 kebir
27. uzun boylu kara sakallı Halil bin Ali sinn 40 zevcesi Saliha sinn 39 kerimesi Hamide sinn 6 diğeri Azize sinn 6 diğeri Rahime sinn 3	Yekün Neferat 2 kebir <u>3 sagir</u> 5
28. uzun boylu az kır sakallı Hacı Saralub bin Hacı Geldi sinn 42 zevcesi Hacı Han sinn 20 kerimesi Koko sinn 9 tevellüd iden kerimesi Ümmügülsüm sinn 00	Yekün Neferat 2 kebir <u>2 sagir</u> 4
29. uzun boylu köse sakallı Dost Ali bin Agust sinn 42 zevcesi Tomas sinn 50 mahdumu Şamil sinn 15 diğeri Murad Hasıl sinn 8 diğeri Seyyid sinn 5 mahdumu Ahmed sinn 15 diğeri Battal sinn 12 ahmed zevcesi Hacı Fatıma Hanım sinn 13	Yekün Neferat 4 kebir <u>4 sagir</u> 8
30. uzun boylu kır sakallı Hacı Mehmed bin Kabil sinn 60 zevcesi Nasıblü sinn 50	Yekün Neferat 2 kebir
31. uzun boylu sarı-kara sakallı Hanîfî Efendi bin Hacı Hasan sinn 44 zevcesi Âîşe sinn 25 gulamı Uğurlu sinn 25 cariyesi Bayram Han sinn 30 diğeri Hicazi sinn 5 Hanîfî Efendi'nin biraderi İlyas Efendi sinn 15 Tevellid iden Uğurlu kerimesi Hayır Kız sinn 00	Yekün Neferat 5 kebir <u>2 sagir</u> 7
32. uzun boylu kara sakallı Yahya bin Selami sinn 42 zevcesi Hacı Melek sinn 23 mahdumu Bilal sinn 8 kerimesi Kerime sinn 4 Yahya validesi Nesibe Han sinn 63	Yekün Neferat 3 kebir <u>3 sagir</u> 6

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

Mahdumu Abdülmecid sinn 1		
33. uzun boylu az kır sakallı Ali bin Kerim sinn 45 zevcesi Ertuvan sinn 35 er karındaşı Hasan sinn 25		Yekün Neferat 3 kebir
34. uzun boylu kara sakallı Abdülbaki bin Yuvaşdı sinn 45 zevcesi Aîşe sinn 37 mahdumu Benî sinn 18 diğeri Tehim sinn 14 diğeri Harun sinn 2 kerimesi Zi'lkade sinn 16 kerimesi Zeliha sinn 5	gulamı Cevaysar sinn 38	Yekün Neferat 5 kebir <u>3 sagir</u> 8
35. uzun boylu köse sakallı Hüseyin ibni Ebutalib sinn 28 zevcesi Han Melek sinn 25	gulamı Kurdan sinn 22 cariyesi Fusa sinn 17 mahdumu Ab- dullah bin Hüse- yin sinn 1	Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5
36. uzun boylu kara sakallı İshak bin Hacı Mehmed sinn 43 zevcesi Sendeli sinn 30 mahdumu Menli Bulat sinn 15 diğeri Ebu Bekir sinn 10 diğeri Ahmed sinn 1 kerimesi Belkız sinn 12 diğeri Aîşe sinn 6 İshak karındaşı Mehmed Ali sinn 30 Zevcesi Hacı Han sinn 20		Yekün Neferat 5 kebir <u>4 sagir</u> 9
37. uzun boylu köse sakallı Zekeriya bin Cafer sinn 43 zevcesi Kunlı Han sinn 32 biraderi Yahya sinn 35 zevcesi Fazıla sinn 22 tevellüd iden mahdumu Abdülaziz bin Zekeriya sinn 00		Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5
38. uzun boylu köse sakallı Şeraki bin Ganeb sinn 28 zevcesi Fatıma sinn 28 mahdumu Abdülhamid sinn 6 kerimesi Aîşe sinn 9 diğeri Karapay sinn 7 diğeri Zeliha sinn 3		Yekün Neferat 2 kebir <u>4 sagir</u> 6
39. uzun boylu köse sakallı Ali Ağan bin Yahya sinn 48 zevcesi Hadice sinn 31		Yekün Neferat 2 kebir

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

<p>mahdumu Gazi sinn 11 kerimesi Fatıma sinn 14 diğeri Emine sinn 7 diğeri Hacı Eru sinn 3</p>		<p><u>4 sagir</u> 6</p>
<p>40.El-hac Ebubekir bin İsmail sinn 44 Cariyesi Hacı kız sinn 7 El-hac Ebubekir'in refiki Mehmed bin Abdullah sinn 60</p>		<p>Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagir</u> 3</p>
<p>41.uzun boylu köse sakallı Timur Beğ Efendi bin Ömer sinn 32 zevcesi Elem sinn 30</p>		<p>Yekün Neferat 2 kebir</p>
<p>42.uzun boylu kır sakallı Ömer Ağa bin Hüda-verdi sinn 32 zevcesi Hanife sinn 45 mahdumu Eyüb sinn 21 diğeri Yusuf sinn 14 kerimesi Hacı Peyke sinn 7</p>	<p>gulamı İskender sinn 25</p>	<p>Yekün Neferat 4 kebir <u>2 sagir</u> 6</p>
<p>43.uzun boylu kara sakallı Abdülvehhab bin Kasım sinn 39 zevcesi Ziyet sinn 22 mahdumu Çelebi sinn 2 validesi Hanî sinn 7</p>	<p>gulamı Nasuh sinn 15</p>	<p>Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5</p>
<p>44.uzun boylu kır sakallı Soylışah Canay sinn 67 zevcesi Aîşe sinn 70 mahdumu Otlı Ali sinn 40 zevcesi Nazan Han sinn 18 mahdumu Hacı Mustafa sinn 5</p>		<p>Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5</p>
<p>45.uzun boylu kara sakallı Gazi bin Ahmed sinn 57 zevcesi Beğ Han sinn 50</p>		<p>Yekün Neferat 2 kebir</p>
<p>46.uzun boylu kır sakallı Ömer Gazi Menla bin Cum'â Akay sinn 70 zevcesi Şerife sinn 52 mahdumu Şu'ayib sinn 35 zevcesi Zahide sinn 25 mahdumu İsa sinn 1</p>		<p>Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5</p>
<p>47.uzun boylu kır sakallı Hacı Kabun Teb'azîn bin Menşura sinn 62 zevcesi Mestay sinn 45 diğeri Kurman sinn 30</p>		<p>Yekün Neferat 3 kebir</p>
<p>48.uzun boylu kırca sakallı Hacı Hanîf bin Ahmed Efensdi sinn 55 zevcesi Çınhan sinn 25</p>		<p>Yekün Neferat 2 kebir</p>
<p>49.Gökçe Hatun sinn 65 kerimesi Zeliha sinn 39</p>	<p>gulamı Harsi Geldi sinn 22</p>	<p>Yekün Neferat 6 kebir</p>

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

kerimesi Merve sinn 15 diğeri Fatıma sinn 9 bu defa tevellid iden Zeliha'nın mahdumu Türk Ahmed sinn 00	diğeri Hayırlı sinn 17 cariyesi Tükün sinn 16	<u>3 sagir</u> 9
50.uzun boylu kara sakallı Hacı Mehmed bin Hacı Ali Malik sinn 43 zevcesi Sendeli sinn 22 mahdumu Abdulgaffar sinn 3		Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagir</u> 3
51.orta boylu kır sakallı Eman Ali bin Virdi Ali sinn 50		Yekün Neferat 1 kebir
52.uzun boylu kumral sakallı Canal bin Abdullah sinn 50 zevcesi Sadefcan sinn 45 mahdumu İdris sinn 10 er karındaşı Merende ali sinn 40 zevcesi İncü Han sinn 30		Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5
53.uzun boylu kumral köse sakallı Hani bin Hamza sinn 52 zevcesi Kürdün sinn 42 diğeri zevcesi Hacez sinn 30 mahdumu Hacı Murad sinn 10 diğeri İlyas sinn 10 diğeri Hacı Mehmed sinn 1 hamzanın mahdumu Geldi Murad sinn 9	cariyesi Elmas sinn 8	Yekün Neferat 3 kebir <u>5 sagir</u> 8
54.orta boylu kara sakallı Abdurrahman bin Ahmed Efendi sinn 52 zevcesi Hacı Melek sinn 42 mahdumu Hacı Geldi sinn 18 diğeri Hacı Polad sinn 12 diğeri Abdülmecid sinn 3 hacı geldi zevcesi Bal Totay sinn 16		Yekün Neferat 4 kebir <u>2 sagir</u> 6
55.mütevaffa Cafer zevcesi Çolpan sinn 60 mahdumu Avamil Sinn 26 mütevaffa Cafer'in diğeri mahdumu Rahmet sinn 17		Yekün Neferat 3 kebir
56.orta boylu ter bıyıklı Seyyid Gazi bin Yahya sinn 22		Yekün Neferat 1 kebir
57.orta boylu köse sakallı Kır Ali bin Abdullah sinn 35 zevcesi Kerime sinn 24 mahdumu Ramazan sinn 3 kerimesi Hanım sinn 7		Yekün Neferat 2 kebir <u>2 sagir</u> 4
58.orta boylu sarı sakallı Pay Geldi bin Menla Kul sinn 45 zevcesi Kız Hatun sinn 33		Yekün Neferat 3 kebir

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

mahdumu Hacı Ahmed sinn 15 diğeri İdris sinn 7 kerimesi Hacı Hânî sinn 11 diğeri Merve sinn 7 tevellid iden Pay Geldi kerimesi Sultan Hanım sinn 00	4 <u>sagır</u> 7
59.orta boylu kır sakallı Musa Akay bin Hacı Çorta sinn 40 zevcesi Gülsüm sinn 30 mahdumu Mustafa sinn 12	Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagır</u> 3
60.orta boylu kara sakallı Merşay Menla bin Maksud sinn 46 zevcesi Sarı Aka sinn 37 mahdumu Tuli sinn 10 diğeri Abdulhalık sinn 4 kerimesi Timur Han sinn 11	Yekün Neferat 2 kebir <u>3 sagır</u> 5
61.orta boylu kara sakallı Cankârî bin Cuma Akay sinn 43	Yekün Neferat 1 kebir
62.orta boylu ter bıyıklı Süleyman bin Mürtekay sinn 28	Yekün Neferat 1 kebir
63.uzun boylu kara sakallı Ramazan bin Ömer sinn 40 zevcesi Ziyade sinn 33 diğeri zevcesi Meryem sinn 34 kerimesi Alem Han sinn 10 diğeri Hadice sinn 7	Yekün Neferat 3 kebir <u>2 sagır</u> 5
64.orta boylu ak asakallı Hacı Ömer bin Ebubekir sinn 60 zevcesi Ömür Han sinn 49 mahdumu Bedrbek sinn 22 zevcesi Behalı Kız sinn 16 diğeri mahdumu Otuş sinn 14 kerimesi Hanım sinn 16	Yekün Neferat 5 kebir <u>1 sagır</u> 6
65.orta boylu köse sarı sakallı Hacı Bahadır bin Hacı Niyet sinn 43 zevcesi Zeyneb sinn 38 mahdumu Hacı Geldi sinn 8	Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagır</u> 3
66.orta boylu kumral sakallı Mirza Bey bin Temüt sinn 25 validesi Ümmügülsüm sinn 61	cariyesi Cersali Sinn 17 Yekün Neferat 3 kebir
67.orta boylu kara sakallı Hacı Abdüsselam Efendi bin Devlet Ali sinn 56 zevcesi Geldi Hanım binti İslam sinn 52 mahdumu Cami sinn 28 diğeri Abdurrahman sinn 14	Yekün Neferat 4 kebir <u>4 sagır</u> 8

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

diğeri abdülmeceid sinn 12 diğeri Abdülhakim sinn 10 cami'nin zevcesi Meke binti Ebubekir sinn 25 kerimesi Hacez sinn 5		
68.orta boylu ak sakallı Hacı İdris bin Hacı Musa sinn 62 zevcesi Totiy binti Han Timur sinn 52 mahdumu Nehim sinn 34 diğeri Nazar sinn 30 zevcesi Cemile biti Seyyid Ali Efendi sinn 30	cariyesi Kara Kız sinn 35 gulamı Hacı Oğlu sinn 6 diğeri gulamı Hızır Beğ sinn 6	Yekün Neferat 6 kebir <u>2 sagir</u> 8
69.orta boylu ak sakallı Hacı Mehmed Salih bin Yakub sinn 77 zevcesi Kevser binti Ömer sinn 36 mahdumu Yusuf sinn 19 diğeri Hasan sinn 17 diğeri Osman sinn 13 kerimesi Rukiye sinn 5		Yekün Neferat 4 kebir <u>2 sagir</u> 6
70.orta boylu kara sakallı El-Hac Bahadır Şah bin Cemil sinn 47 zevcesi Satanay binti Seyyid sinn 26 gulamı Hacı Ali sinn 25 zevcesi Ka'be Han sinn 19 cariyesi Arıza sinn 12		Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5
71.zevcesi Arzulu Han binti Cafer sinn 25 mahdumu Hacı Mehmed sinn 12 diğeri mahdumu Can Akay sinn 13 diğeri mahdumu Hacı Osman sinn 3		Yekün Neferat 1 kebir <u>3 sagir</u> 4
72.uzun boylu kumral sakallı Şerafeddin bin Akay Geldi sinn 52 zevcesi Azize binti Arslan Oğlu sinn 35 mahdumu Ahmed sinn 3 kerimesi Fatıma sinn 13 diğeri Hadice sinn 11 diğeri Hacı Hânî sinn 9 diğeri Misli Hânî sinn 6 diğeri Hicret Han sinn 1		Yekün Neferat 2 kebir <u>6 sagir</u> 8
73.uzun boylu kara sakallı Zekeriye Kul Akay Kubanlı sinn 28 zevcesi Sunî binti Timur sinn 23 kerimesi Misli Han sinn 5 diğeri Ebî sinn 2 zekeriya'nın validesi Zeliha binti İlyas sinn 65		Yekün Neferat 3 kebir <u>2 sagir</u> 5
74.orta boylu kumral sakallı Mehmed Menla bin Karen Oğlu sinn 44		Yekün Neferat 2 kebir

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

zevcesi Fatıma binti Ahmed sinn 34 mahdumu Ays sinn 10 diğeri Ebuder sinn 7 kerimesi Hacı Hanım sinn 2		<u>3 sagir</u> 5
75. uzun boylu kara sakallı Niyet Şah bin Ay Timur sinn 49 zevcesi Elif Han binti Debha sinn 35 mahdumu Hacı Musa sinn 11 diğeri Tevbet sinn 18 kerimesi Elmas sinn 11		Yekün Neferat 3 kebir <u>2 sagir</u> 5
76. orta boylu sarı sakallı Kişi bin Hacı Niyet sinn 40 zevcesi Merhaba sinn 25 mahdumu Hacı Murad sinn 7 diğeri mahdumu Mirza Geldi sinn 6 diğeri Hacı Polad sinn 3 kerimesi Emanlık sinn 12 diğeri Hacı Pay sinn 7		Yekün Neferat 2 kebir <u>5 sagir</u> 7
77. uzun boylu sarı sakallı Ötemiş bin Hacı Niyet sinn 37 zevcesi Behalı Kız sinn 30 kerimesi Şûke sinn 7		Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagir</u> 3
78. orta boylu köse sakallı Harabet bin Hacı Niyet sinn 25 zevcesi Havva sinn 17 biraderi Akayd sinn 20		Yekün Neferat 3 kebir
79. uzun boylu köse sakallı İbrahim bin Kerim sinn 40		Yekün Neferat 1 kebir
80. hasan bin Abdullah sinn 33		Yekün Neferat 1 kebir
81. orta boylu sarı skallı Taceddin bin Hasan sinn 23 orta boylu sarı bıyıklı Hüseyin bin Habibullah sinn 28		Yekün Neferat 2 kebir
82. uzun boylu az sarı sakallı Hacı Ahmed bin Eyüb Kubanlı sinn 45 mahdumu Abdülcemil sinn 21 diğeri Mikail sinn 18 diğeri Abdülkerim sinn 3 kerimesi Rahime sinn 12 el-hac Ahmed'in zevcesi Hacı Melek sinn 44 Abdülcemil'in zevcesi Aişe sinn 20	Hacı Ahmed'in gulamı Rüşene sinn 23 Diğeri gulamı Adıye sinn 10 Cariyesi Kokatlı kız sinn 28 Diğeri cariyesi Tiğaş sinn 15 Diğeri cariyesi Zaferli sinn 5 Ma'tuk gulamı Oktûn sinn 65 El-hac Ahmed'in diğeri mahdumu Battal	Yekün Neferat 9 kebir <u>5 sagir</u> 14

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

		sinn 00	
<p>83.uzun boylu kumral sakallı müderris Zekeriya Efendi bin Hüsameddin sinn 43 zevcesi Hanson sinn 30 validesi Abay Han sinn 66 mahdumu Küberâ sinn 10 diğeri Hayfa sinn 1 kerimesi Asriye sinn 5 biraderi Hacı Ahmed sinn 14</p>			<p>Yekün Neferat 3 kebir <u>4 sagir</u> 7</p>
<p>84.uzun boylu kır sakallı Hoca El-Hac Ali Efendi bin Menla Mîras sinn 71 zevcesi Aişe sinn 55 mahdumu Abdürrahmet sinn 32 diğeri Gazi Mehmed sinn 27 diğeri Mehmed Gazi sinn 23 Abdürrahmet Efendi'nin mahdumu İshak sinn 5 kerimesi Fatıma sinn 2 zevcesi Leyla binti Kız sinn 25 Gazi Mehmed'in zevcesi Meryem binti Münkitay sinn 21 kerimesi Hânî sinn 2 mehmed Gazi'nin zevcesi İsmihan binti Besim Arast Efendi sinn 18</p>			<p>Yekün Neferat 8 kebir <u>3 sagir</u> 11</p>
<p>85.uzun boylu az kır sakallı Kaplan Ağa ibn-i İslam sinn 77 zevcesi Muaviye sinn 51 mahdumu Kağ Bûzâröv sinn 45 Kağ Bûzârı'nın oğlu Osman sinn 23 Diğeri Ebubekir sinn 4 Kerimesi Fatıma sinn 13 Kağ Bûzârı'nın zevcesi Fatıma binti Ali sinn 42</p>	<p>Gulamı ma'şuk Bahadır sinn 7 Cariyesi Meyillikiz sinn 32 Diğeri cariyesi Hayrhân sinn 11 Diğeri kerimesi Seyka bin Kanınlıkız sinn 7</p>		<p>Yekün Neferat 6 kebir <u>5 sagir</u> 11</p>
<p>86.uzun boylu kara sakallı Hacı Ali bin Kârî Yiğit sinn 28 zevcesi Rahime binti İshak sinn 25 mahdumu Seybûdi sinn 2 kerimesi Zeliha sinn 1 Hacı Ali biraderi İsmâil sinn 22 Hacı Ali hemşiresi Hadice sinn 11</p>			<p>Yekün Neferat 3 kebir <u>3 sagir</u> 6</p>
<p>87.uzun boylu kara sakallı El-hac Süleyman bin El-hac Ahmed sinn 39 zevcesi Hağuş binti Musa sinn 35 mahdumu Hüseyin sinn 16 kerimesi Gemeşhan sinn 12 diğeri Rabia sinn 5</p>			<p>Yekün Neferat 5 kebir <u>6 sagir</u> 11</p>

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

<p>diğeri Olmuş sinn 4 Hacı Süleyman biraderi Haymekivet sinn 37 Zevcesi Kûke binti Köçek sinn 26 Mahdumu Hâyal sinn 9 Diğeri Kâbil sinn 4 Hacı Süleyman'ın diğeri mahdumu Ali Osman sinn 00</p>		
<p>88. orta boylu kumral sakallı Dost Ali binti Kara Gün sinn 46 zevcesi Zülfiye binti Hacı Beğ sinn 28 mahdumu Hacı Mehmed sinn 8 diğeri Hacı Mustafa sinn 5 diğeri Niyet Hacı sinn 2 kerimesi Han Totay sinn 10 diğeri Hanife sinn 5 Dost Ali hemşiresi Hacı Melek sinn 13</p>		<p>Yekün Neferat 2 kebir <u>6 sagir</u> 8</p>
<p>89. orta boylu kara sakallı Hacı Menla bin Mertay sinn 34 zevcesi Geldibay binti Asılmış sinn 27 mahdumu Hacı Geldi sinn 6</p>		<p>Yekün Neferat 2 kebir <u>1 sagir</u> 3</p>
<p>90. orta boylu az kır sakallı Abdülvehhab ibn-i Misli Bay sinn 56 zevcesi Hediye binti İbrahim sinn 47 mahdumu Es'ad sinn 17 diğeri Abdülvahid sinn 14 diğeri Abdülhalık sinn 12 diğeri Abdülsettar sinn 4 Es'ad zevcesi Rahime binti Kadir sinn 17</p>	<p>Gulamı Tahir sinn 40 Diğeri Asugan sinn 31 Diğeri Zekeriya sinn 12 Diğeri Hacı Bekir sinn 2 Cariyesi Hacı Han sinn 26 Diğeri Eman Totay sinn 43 Diğeri Alkoş sinn 18 Diğeri Yazar Han sinn 13 Diğeri Meke sinn 7</p>	<p>Yekün Neferat 9 kebir <u>7 sagir</u> 16</p>
<p>91. orta boylu kara sakallı Hacı Uğundun Efendi bin Ahmed sinn 45 zevcesi Fatıma binti Mehr sinn 31 mahdumu Abdülhalık sinn 8 kerimesi Meke sinn 14 diğeri Refi'â sinn 2 biraderi Mahmud sinn 42 zevcesi Havva sinn 22 Mahmud'un oğlu Hacı Polad sinn 10</p>	<p>Gulamı Cankul sinn 48 Diğeri Şebran sinn 14 Cariyesi Hayırhân sinn 23</p>	<p>Yekün Neferat 7 kebir <u>6 sagir</u> 13</p>

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

Diğeri Abdülhamid sinn 2 Validesi Havva sinn 76		
92.uzun boylu kumral sakallı İlyas Efendi bin Hacı Mısır Ali sinn 39 zevcesi Zebide sinn 32 mahdumu Abdülkerim sinn 10 diğeri İbrahim sinn 5 tevellid iden kerimesi Hadice bin İlyas sinn 00		Yekün Neferat 2 kebir <u>3 sagir</u> 5
93.orta boylu ak sakallı Mehmed bin Mısırî Ali sinn 77 mahdumu Zekeriya sinn 42 diğeri Güngüz sinn 37 Zekeriya'nın zevcesi Tonlu Mübarek sinn 40 Diğer zevcesi Gülsüm sinn 33 Zekeriya'nın mahdumu Selâmet sinn 17 Diğeri Ahmed sinn 6 Gün güz zevcesi Fatıma sinn 22 Kerimesi Rîgâ sinn 1 Mehmed bin Mısırî Ali'nin karındaşı oğlu olub bu defa velayetinden gelen El-hac Ahmed bin Ali sinn 25		Yekün Neferat 8 kebir <u>3 sagir</u> 11
94.orta boylu az kumral sakallı Ahmed bin Karaca sinn 63 mahdumu Mehmed sinn 21	gulamı Uğurlu sinn 22	Yekün Neferat 3 kebir
95.Zevcesi Misli Han sinn 43 Mahdumu Zekeriya sinn 25 Diğeri Urâmiş sinn 23 Diğeri Murad Hasıl sinn 14 Zekeriye zevcesi Nasîb Han binti Murad sinn 25 Kerimesi Zeyneb sinn 5 Diğer kerimesi Zeliha binti Zekeriya sinn 3 Urâmiş zevcesi Hantây Cay binti Uluy sinn 25		Yekün Neferat 5 kebir <u>3 sagir</u> 8
96.orta boylu kumral sakallı Çok Yaşa bin Kaplan sinn 50 zevcesi Tatlı Han sinn 42 mahdumu Ramazan sinn 22 diğeri Hacı Mehmed sinn 5 Ramazan'ın zevcesi Zehure binti Mertay sinn 22 Kerimesi Zilka'de binti Ramazan sinn 5 Çok Yaşa kerimesi Pekiye sinn 13 Diğer kerimesi Muharrem sinn 7		Yekün Neferat 4 kebir <u>4 sagir</u> 8
97.zevcesi Melek Hatun sinn 57 mahdumu Otu Ali sinn 32 merkumun zevcesi Kutlu Hanım sinn 32 kerimesi Zeliha sinn 11		Yekün Neferat 3 kebir <u>2 sagir</u> 5

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

diğer kerimesi Hadice sinn 6		
98. orta boylu kara sakallı Abdüsselam Kâren oğlu sinn 34 zevcesi Tekî binti Davud sinn 28 mahdumu Musa sinn 10 diğeri Sıdık sinn 5 tevellidi Hacı Bayram sinn 00		Yekün Neferat 3 kebir <u>2 sagir</u> 5
99. orta boylu kara sakallı Sıdık Menlâ bin Kokay sinn 40 zevcesi Havva binti Hızır sinn 37 diğer zevcesi Nogay Aişe binti Başmak sinn 30 evvelki mahdumu Nogay bin İsmâ' il sinn 8 diğer Koğas bin İsmâ' il sinn 4 Havva Hatun'un kerimesi Hâce Hanım binti Sefâv sinn 9 Sıdık Menlâ'nın validesi Kâfe binti Câsar Han sinn 64 Sıdık Menlâ biraderi Salavat sinn 29 Zevcesi Sarı Akâ binti Selâmet sinn ? Salâvat oğlu Hacı Mustafa sinn 1	Gulamı İbrahim sinn 5 Diğer mahdumu Okuş sinn 6	Yekün Neferat 6 kebir <u>6 sagir</u> 12
100. uzun boylu kara sakallı Yusuf bin Hacı Geldi sinn 34 Zevcesi Menli Han binti Pay Geldi sinn 30 Mahdumu Seyyid Battal sinn 11 Diğer Seyyid Gazi sinn 4 Kerimesi Behalı kız sinn 7 Yusuf'un validesi Olmaz binti Doflu Ali sinn 55 Yusuf'un biraderi Süleyman sinn 27 Zevcesi Eman Han sinn 25 Kerimesi Meryem sinn 3 Diğer biraderi Zekeriya sinn 23		Yekün Neferat 6 kebir <u>4 sagir</u> 10
101. uzun boylu kara sakallı Beğ Timur bin Abdülkadir Kubanlı sinn 45 zevcesi Satanay binti Hacı Ömer sinn 35 diğer zevcesi Paris binti Esamış sinn 25 mahdumu Pay Mirza sinn 13 diğer Giıra sinn 6 diğer Mehmed Ali Sinn 3 diğer Hacı Geldi sinn 3 kerimesi Aişe sinn 7 diğer Hacı Hanım sinn 11 diğer Kutlu Hanım sinn 4 diğer Hâce Melek sinn 2		Yekün Neferat 3 kebir <u>8 sagir</u> 11
102. orta boylu ter bıyıklı Seyyid Battal sinn 21		Yekün Neferat 3

KÜLTÜR EVRENİ - UNIVERSE OF CULTURE - ВСЕЛЕННАЯ КУЛЬТУРЫ

zevcesi Hacı Fatıma binti Salpuk ?sinn 18 validesi Nasıblü binti Ays sinn 66	kebir
103. orta boylu kara köse sakallı El-hac Ali bin Daver sinn 59 zevcesi Hacı Melek sinn 45 mahdumu Hacı Mehmed sinn 35 zevcesi Hacı Fatıma sinn 22 mahdumu Mustafa sinn 1	Yekün Neferat 4 kebir <u>1 sagir</u> 5
104. uzun boylu kara köse sakallı Tad Sultan bin Emir Ali sinn 30	Yekün Neferat 1 kebir
Toplam 104 hane Yekün	

KAYNAKÇA

1-Arşiv Belgeleri:

A.DVN (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Sadaret Divanı, Beylikçi Kalemî Evrakı):

146-47, 147-27, 156-49,

A.MKT.DV(Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Sadaret Mektubî Kalemî, Deavi Evrakı):

143-95, 146-1, 146-82, 152-77, 154-75, 190-86, 190-87,

A.MKT.MHM (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Sadaret Divanı Beylikçi Kalemî, Divan-ı Hümayun Kararları)

187-26, 189-100, 194-83, 195-21, 196-55, 201-87, 209-45, 211-83, 212-81, 214-29, 214-30, 215-58, 216-9, 216-92, 218-50, 218-59, 219-55, 219-89, 221-9, 222-40, 222-57, 222-72, 224-80, 225-33, 227-51, 227-90, 230-35, 231-43, 232-20, 233-13, 260-64, 289-96, 760-95, 761-2,

A.MKT.MVL (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Sadaret Mektubî Kalemî, Meclis-i vâlâ Evrakı):

21746,

A.MKT.NZD (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Sadaret Mektubî Kalemî, Nezaret ve Devair Evrakı):

228-14, 272-38, 292-43, 292-87, 298-105, 294-3, 299-45, 299-68, 300-88, 302-60, 311-67, 314-65, 314-71, 318-71, 318-72, 319-17, 319-65, 321-49, 321-98, 322-28, 323-26, 323-36, 323-50, 323-55, 324-8, 324-29, 325-29, 325-68, 325-69, 326-24, 327-1, 327-10, 327-18, 327-80, 327-85, 327-92, 328-9, 328-27, 328-29, 328-33, 328-44, 328-70, 328-79, 329-53, 335-61, 335-94, 336-24, 336-32, 336-67, 336-76, 347-62, 349-76, 349-77, 349-47, 349-77, 350-16, 352-56, 352-92, 352-56, 353-16, 356-75, 362-32, 385-40,

A.MKT.UM (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Sadaret Mektubî Kalemî, Umum Vilâyet Evrakı):

356-59, 357-1, 361-86, 365-78, 367-31, 377-6, 377-47, 389-70, 393-25, 395-58, 399-6, 399-71, 410-36, 422-46, 423-31, 429-24, 433-45, 451-9, 451-41, 455-

37, 457-79, 458-74, 459-22, 460-13, 461-81, 463-67, 468-72, 469-54, 469-59, 471-12, 471-18, 473-10, 480-73, 497-31, 502-91, 509-18, 516-30, 518-58, 520-27, 526-49,

A.TŞF (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Sadaret Teşrifat Kalemi Evrakı)
29-36,

İ.DH (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, İrade-i Dahiliye)

437-28882, 486-32799, 28947, 28957, 28875-53,

İ.MMS (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, İrade, Meclis-i Mahsus)

7266, 18-762,

MAD (Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Maliyeden Müdevver Defter)

23106, 23107, 23108, 23111,

Takvim-i Vekâyi:-1277 (def'a 606, 613)

2- Tezler:

DERİN PAŞAOĞLU Derya: Nogaylar, Nogay Göçleri, Türkiye'deki İskanları, Yayınlanmamış Dr. Tezi, Ankara, 2009.

3-Tetkik Eserler:

HALAÇOĞLU Ahmet: 1995, Balkan Harbi Sırasında Rumeli'den Türk Göçleri (1912-1913), TTK Yay., Ankara.

KAFESOĞLU İbrahim: 2004, Türk Milli Kültürü, İstanbul.

ÖGEL Bahaeddin: 2000, Türk Kültür Tarihine Giriş, Cilt:5, Ankara.

SAYDAM Abdullah: 1997, Kırım Ve Kafkasya Göçleri (1856-1876), TTK. Yay. Ankara.

SAYDAM Abdullah: 1999, Kırım Ve Kafkasya'dan Yapılan Göçler Ve Osmanlı İskân Siyaseti (1856-1876)", Osmanlı Ansiklopedisi, cilt:4, Yeni Türkiye Yay., Ankara, s.677-685.

SEYİDANLIOĞLU Mehmet: 1999, Tanzimat Devrinde Meclis-i Vâlâ (1838-1868), TTK Yay., Ankara.

SEYYİD LOKMAN ÇELEBİ B. HÜSEYNİ EL-URMEVİ EL-'AŞURI: 1987, Kıyâfetü'l-İnsiyye fi Şemâilî'l-Osmâniyye, Ministry of Culture and Tourism of The Turkish Republic, The Historical Research Foundation İstanbul Research Center, Ankara.

VALLOIS, Henri V: 1975, İnsan Irkları, çev. Seniha Tunakan, Ankara.